

Петро КАРКАЧ

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник,
доцент, завідувач кафедри технологій виробництва продукції
птахівництва та свинарства

Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква)
petrokarkac@gmail.com

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТІВ

Актуальність дослідження. Штучний інтелект (ШІ) на сьогоднішній день розглядають як відмінний допоміжний інструмент для учнів і викладачів, який нагадує штучний мозок, подібний мозку людини. Його використання в навчальному процесі передбачає створення комплексної системи, яка дозволяє автоматизувати робочі процеси навчання із створенням персоналізованого плану навчання і кінцевої оцінки знань учнів. Однак, враховуючи що рушійною силою штучного інтелекту і його рекламою у світі є бізнес-спільнота, він, маючи свої специфічні особливості, не може повністю замінити мозок людини і бути повністю впроваджений у навчальний процес. Прогресивний розвиток наукової спільноти у світі вимагає постійного перегляду даних, які за терміном їх внесення в базу даних штучного інтелекту можуть бути помилковими і не відповідати правильним критеріям оцінки знань учнів.

Результати дослідження. Аналізуючи джерела літератури та доповіді спеціалістів в галузі штучного інтелекту, треба наголосити про глобальні ризики і побоювання використання ШІ в освіті. Як викладачі, так і учні ще не остаточно зрозуміли систему функціонування цих штучних мозків і як ними ефективно керувати. Оскільки програми ШІ у світі розробляються інженером, який повинен детально описувати кожну функцію, яка стосується навчального процесу за конкретним напрямком технологічного процесу певної дисципліни в навчальному плані студента. І тут важливим є прогресивний розвиток певної галузі, який постійно доповнюється новими науковими досягненнями, які доводяться викладачами до студентів певної спеціалізації [1]. Враховуючи такі сьогоденні вимоги, треба уявити скільки умов потрібно описати щоб вивести точний результат. Тому створення найбільш правильного підходу у використанні ШІ повинно базуватися на співпраці спеціалістів у сфері освіти, науковців та розробників програми. Тільки поєднання з іншими функціями, які повинна виконувати

система з підтримкою ШІ, можна уявити наскільки величезним буде кінцевий робочий обсяг.

Таким чином, з наведених джерел стало відомо що абстрактна модель ШІ не накопичує знання самостійно, як за помахом чарівної палички, а її потрібно на чомусь тренувати. Якщо її не підживлювати новою інформацією, розвиток застопориться, а сенсу у використанні системи в освітніх цілях буде мало [2]. Прикладом тому було надано інформацію про необхідність створення нової бази даних ШІ, яка два роки тому потребувала оновлення. При цьому важливим, як наголосив доктор Мурі, щоб рух за штучний інтелект очолювали правильні люди, як зараз, так і в майбутньому. Він вважає це питанням однією з найбільших проблем, з якими ми стикаємося, коли йдеться про штучний інтелект [3].

Проблеми із ШІ також навів і Ілон Маск, який підтвердив думки деяких інших експертів щодо нестачі реальних даних для навчання штучного інтелекту, що сформувався ще з минулого року. Раніше колишній науковий співробітник OpenAI Ілля Суцкевер зазначив, що галузь ШІ досягла «пікових даних» і передбачив, що брак інформації для навчання змусить змінити спосіб розробки моделей, який використовується на сьогодні. І, як вважає Маск, єдиний спосіб доповнити дані реального світу є синтетичні дані, які ШІ створить сам [4]. Водночас деякі дослідження передбачають, що використання синтетичних даних може призвести до колапсу моделі, коли вона стає менш креативною та більш упередженою в результатах [4].

Крім того, висловлювання Маска стосовно перспектив ШІ викликають ще більше занепокоєння про екологічний рух, який «зайшов занадто далеко». «Якщо ви починаєте думати, що люди погані, то природний висновок з цього – люди повинні вимерти... Якщо ШІ буде запрограмований прихильниками екологічних рухів, його корисною функцією буде вимирання людства...», – зазначив Маск.

Висловлювання Маска звучать трохи непристойно, але як повідомлялося, одними з найбільших загроз штучного інтелекту є дезінформація та масове поширення пропаганди, які генеруються за допомогою цієї технології. Тому зараз у світі намагаються розробити віртуальних асистентів, котрі швидко надавали б дані щодо правдивості інформації. Отже, штучний інтелект є не такою простою програмою світу і тому навіть в ООН мають намір створити рекомендації щодо штучного інтелекту [5].

Висновки. Хоча ШІ є потужним інструментом, який може значно полегшити освітній процес для обох сторін – педагогів та студентів – повністю перевантажувати його в навчальний процес все одно досить

ризиковано. Тільки при гідному рівні контролю, співпраці спеціалістів у сфері освіти, науковців та розробників програми штучний інтелект може мати перспективи щодо його використання.

Література:

1. Штучний інтелект і безпека. https://digitalpromise.org/initiative/artificial-intelligence-in-education/?gad_source=1&gclid=CjwKCAiAJeW6BhBAEiwAdKltMlo_kcYXvw87yBF2oBoF1m6JXzoMwCpljCSrnXJSneTzeX4rb_6UhBoC9
2. Епоха штучного інтелекту. <https://digitalpromise.org/2024/04/08/recommendations-for-supporting-safe-teacher-exploration-of-ai-and-new-technologies/>
3. У чому підступ: ризики та побоювання використання ШІ в освіті. <https://www.velvetechn.com/blog/ai-in-education-risks-and-concerns/>
4. Ілон Маск: «Людські дані для навчання ШІ – вичерпані. Потрібні синтетичні, які технологія створить сама». <https://itc.ua/ua/novini/ilon-mask-lyudski-dani-dlya-navchannya-shi-ycherpani-potribni-syntetychni-yaki-tehnologiya-stvoryt-sama/>
5. Маск вважає, що штучний інтелект може призвести до вимирання людства. <https://www.ukrinform.ua/rubric-technology/3781349-mask-vvazae-so-stucnij-intelekt-moze-prizvesti-do-vimiranna-ludstva.html>